WE – 2

Wycieczka do Sulejówka i Warszawy – śladami wybitnych Polaków okresu dwudziestolecia międzywojennego

Alicja Pieloszczyk
doradca metodyczny w zakresie historii

25 maja 2024 r.

25 maja 2024 r.
CEN w Łomży zorganizowało szkolenie
w formie wycieczki edukacyjnej
do Sulejówka i Warszawy.

.

Uczestnikami wyjazdu byli
nauczyciele historii oraz zainteresowani
nauczyciele innych specjalności.

Tematem przewodnim
naszego szkolenia
były sylwetki wybitnych Polaków
okresu dwudziestolecia
międzywojennego:

polityków, sportowców oraz gwiazd przedwojennego kina.

FOTO
TEKA

Muzeum Józefa Pitsudskiego w Sulejówku

Nasze szkolenie rozpoczęliśmy od wizyty w Muzeum Józefa Pitsudskiego w Sulejówku.
Jedna z grup rozpoczęła zwiedzanie od Dworku Milusin,
druga w tym czasie zapoznawała się z wystawą stałą.

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

„Ideą Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

jest przedstawienie postaci Józefa Piłsudskiego na szerokim tle historycznym, kulturowym i społecznym

oraz przekazanie i upowszechnianie reprezentowanych przez niego wartości, idei walki o niepodległość i pracy nad budową państwa"

https://muzeumpilsudski.pl/poznaj-muzeum/

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

Do Dworku „Milusin"
rodzina Marszałka
Józefa Piłsudskiego
wprowadziła się
w 1923 r.
Po rezygnacji
z pełnienia ważnych
funkcji państwowych,
dworek stał się miejscem
wytchnienia
po trzydziestu latach
działalności
na rzecz budowy
niepodległej Rzeczpospolitej.

https://muzeumpilsudski.pl/poznaj-muzeum

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

Dom został zaprojektowany przez znanego architekta **Kazimierza Skórewicza** w stylu nawiązującym do architektury **polskich dworów.**

https://muzeumpilsudski.pl/poznaj-muzeum

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

Wokół dworku rozciąga się **ogród** z odtworzonym warzywnikiem, sadem i pasieką.

O TRWAŁOŚĆ PAŃSTWA
FOR ENDURANCE OF THE STATE
PROSIMY NIE WCHODZIĆ NA PODEST

„JAKO WÓDZ NACZELNY ARMII POLSKIEJ
PRAGNĘ UTRZEŹWIAĆ RZĄDOM I NARODOM
WOŁAJĄCYM I NEUTRALNYM ZAŚNIENIE
PAŃSTWA POLSKIEGO NIEPODLEGŁEGO,
OBEJMUJĄCEGO WSZYSTKIE ZIEMIE
ZJEDNOCZONEJ POLSKI. [...] PAŃSTWO
POLSKIE POWSTAJE Z WOLI CAŁEGO
NARODU I OPIERA SIĘ NA PODSTAWACH
DEMOKRATYCZNYCH. RZĄD POLSKI
ZASTĄPI PANOWANIE PRZEMOCY, KTÓRA
PRZEZ STÓ CZTERDZIEŚCI LAT
CIĄŻYŁA NAD LOSAMI POLSKI..."
JÓZEF PIŁSUDSKI, 16 LISTOPADA

1931
1932

5 SYBERIA
SIBERIA
UNIWERSYTET ŻYCIA
UNIVERSITY OF LIFE

Przechodząc przez sale poświęcone kolejnym etapom życia Marszałka, można poczuć emocje związane z dawnymi **triumfami, tragediami, codziennymi zmaganiami i wielkimi przemianami Rzeczpospolitej okresu międzywojennego.** Wystawa przypomina o trudnych momentach i wyzwaniach, jakie Piłsudski musiał pokonać u progu II Rzeczpospolitej, co budzi refleksję nad ceną **wolności i niepodległości.**

Uczucie podziwu dla Piłsudskiego
jako stratega, polityka i wizjonera
często miesza się
z ciekawością i pragnieniem **lepszego zrozumienia historii Polski.**
Niewątpliwie ułatwiają nam to multimedia,
nowoczesne rozwiązania,
interaktywne instalacje i rekonstrukcje,
co dodatkowo **wzbogaca nasze doświadczenie**, czyniąc pobyt w muzeum
bardziej angażującym i zrozumiałym.

„Stoję do walki [...] z głównym złem państwa: panowaniem rozwydrzonych partyj i stronnictw nad Polską, zapomnieniem o imponderabiliach, a pamiętaniem tylko o groszu i korzyści"
„Dobrście oświadczyłem Panu Prezydentowi, że wolę z nim pertraktować, niż toczyć boje. Pan Prezydent wybrał inną drogę"
„W jedną ziemię wsiąkła krew nasza, ziemia jednym i drugim jednakowo drogą, przez obie strony jednakowo uwrażoną. [...] Wszch Bóg nad grzechami Hitleriowy nam odpuścił i rękę karzącą odwrócił, a my stawmy do świętej pracy, która ziemię naszą wzmacnia i obradza"

BOJOWCY PPS
PPS COMBAT GROUPS

„Adelcia”

Po zwiedzaniu wystawy stałej
oraz Dworku „Milusin”,
uczestnicy szkolenia
skorzystali z oferty **Restauracji „Adelcia”.**
Jej nazwa nawiązuje do postaci
związanej z rodziną Piłsudskich –
Adeli Hajbutowicz,
która pomagała w prowadzeniu domu
i przygotowywaniu posiłków
dla rodziny Marszałka.

Józef Piłsudski lubił proste
i niewyszukane potrawy.

Bardzo lubił wszelkie słodkości i ciasta.

https://muzeumpilsudski.pl/restauracja-adelcia/

Na terenie muzeum znajduje się sklep, w którym dostępna jest szeroka oferta publikacji i innych materiałów, związanych z życiem Marszałka oraz historią II Rzeczpospolitej.

Kolejnym punktem naszej wycieczki była wizyta

w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

SEUL 1988

Muzeum powstało na początku lat 50. XX w. Jego pierwszą siedzibą był budynek przy ulicy Rozbrat, a kolejną stadion Skry Warszawa przy ulicy Wawelskiej.

Od **2005 roku** mieści się w **Centrum Olimpijskim** na warszawskim Żoliborzu.

Zbiory muzeum liczą około 60 tysięcy eksponatów.

Ekspozycje dotyczą różnych okresów historycznych.

Warto zwrócić uwagę na wystawę opowiadającą o naszych **wybitnych sportowcach okresu międzywojennego.**

Wojna zniszczyła marzenia i aspiracje młodych talentów. Dla wielu z nich oznaczała nie tylko koniec kariery sportowej, ale często także tragiczny koniec życia.

Janusz Kusociński (1907 – 1940)

„W sporcie jak w miłości,
albo się daje z siebie
wszystko, albo nic (...)
To głupio zabrzmi,
ale to tak dla kraju (...).
Jak się ma wreszcie tego
orzełka na piersi,
to głupio nie wygrać,
jak można."

„Niepospolita" 2019

Janusz Kusociński (1907 – 1940)

Zwycięstwo
Janusza Kusocińskiego
w biegu na 10 000 metrów
na igrzyskach
w Los Angeles w 1932 roku
zrodziło się bólach.
Źle dobrane obuwie
spowodowało
rany na stopach.
Uważał za swój obowiązek
godnie reprezentować
Ojczyznę na igrzyskach.

To samo poczucie
odpowiedzialności
towarzyszyło mu od
pierwszych dni wojny.
Bronił Warszawy,
działał w konspiracji.
W marcu 1940 roku został
aresztowany przez Gestapo.
Bity i torturowany
nie wydał swoich
współtowarzyszy.
Został rozstrzelany
w Palmirach.

Oglądając pamiątki związane z naszymi wybitnymi sportowcami odczuwamy wielką dumę, a jednocześnie głęboki żal i smutek, że nie mogli oni kontynuować swojej kariery.

Ich historie przypominają nam o kruchości ludzkiego życia i o tym, jak wielkim bestialstwem jest wojna.

Ikony sportowe dwudziestolecia międzywojennego to również m.in..

Halina Konopacka

Stanisława Walasiewicz

Władysław
ak Witalis
wczyk Czesław
ziecki Henryk
Tadeusz
owski Kazimierz
wski Józef

NARCIARSTWO
Bochenek Jan
Czech Bronisław
Górski Michał
Karpiel Stanisław
Łuszczek Izydor

PATROL WOJSKOWY
Pydych Jan
Rzepka Adam
Trzebunia
Żubek Józef
Żytkowicz Władysław

Igrzyska XI Olimpiady - Berlin 193

S
mielewski Henryk
yraniak Czesław
zortek Antoni
itat Stanisław
Pisarski Józef
Polus Aleksander
Rotholc Szapsa
Sobkowiak Edmund

GIMNASTYKA
Cichecka Alina
Kołakowska-Krupa Stefania
Majowska Marta
Noskiewicz Wisława
Ossadnik Matylda
Sierońska Klara
Skirlińska Janina
Wojciechowska Julia

JEŹDZIECTWO
Gutowski Michał
Kawecki-Gozdawa Zdzisław
Komorowski Janusz
Kufesza Seweryn
Roycewicz-Lelwa Henryk
Sokołowski Tadeusz

KAJAKARSTWO
Baziniak Antoni
Kozłowski Marian

KOLARSTWO
Kapłak Mieczysław
Olecki Wiktor
Starzyński Wacław
Zalibski Stanisław

KOSZYKÓWKA
Frąpiewicz Zdzisław
Grigoleitis Jerzy
Grzechowiak Florian
Kasprzak Zdzisław
Kupowski Jakub
Lal Ewarist
Pszyrkowski Janusz
Płoskiewicz Andrzej

Różycki Zenon
Stok Paweł
Szostak Edward

LEKKOATLETYKA
Kwaśniewska Maria
Wajs Jadwiga
Walasiewicz Stanisława
Bieregowoj-Bieregowski Teodor
Biniakowski Klemens
Fiałka Kazimierz
Gancarz Bronisław
Gassowski Wacław
Hoffmann Karol
Kucharski Kazimierz
Lokajski Eugeniusz
Luckhaus Edward
Maszewski Antoni
Noji Józef
Pławczyk Jerzy
Schneider Wilhelm
Śliwak Tadeusz
Turczyk Walter

PIŁKA NOŻNA
Albański Spirydion
Cebulak Franciszek
Dytko Edward
Ged Hubert
Gałecki Antoni
Góra Wilhelm
Kisielinski Wolerian
Kotlarczyk Józef
Madajski Edward
Martyna Henryk
Matyas Michał
Musielak Walenty
Peterek Teodor
Piec Ryszard
Schorfke Przybery
Szczepaniak Władysław
Wasiewicz Jan
Wuderz Dariusz

PŁYWANIE
Berves Günter
Bochański Roman

Kar
Kar
Szra

STRZ
Burs
Kara
Pach
Piatk
Sucho
Wrzos

SZERM
Dobrow
Franz A
Kantor
Karwick
Papée A
Segda W
Sobik A
Staszew
Suski Ma
Szempli
Zaczyk T

WIOŚLARS
Borzuchow
Braun Jerz
Karwowski
Kobylinski
Kurylowicz
Lagorowski
Stuchlewski
Slayak Jan
Uminski Jan
Verey Roger
Zemelman W

ZAPASY
Neuff Paul
Rusin Antoni
Kozlowski Zbigniew
Szlapak Henryk

PRZEGLĄD
SPORTOWY
CENA 30 GR
Triumf Kusocińskiego
Szczegóły zwycięstwa Polaka w Los Angeles na str. 2-iej
Otwarcie i pierwszy dzień X-ej Olimpiady

PROGRAM

JERZY USTUPSKI
BERLIN 1936
wioślarstwo
ROGER VEREY
BERLIN 1936
wioślarstwo
STANISŁAWA WALASIEWICZ
BERLIN 1936
lekkoatletyka

PARYŻ 1924
AMSTERDAM 1928
LOS ANGELES 1932
BERLIN 1936

Kino „Iluzjon”

Ostatnim punktem programu było

Kino „Iluzjon” Muzeum Sztuki Filmowej w Warszawie.

Gościliśmy w sali **Mata Czarna**, gdzie odbyła się prelekcja dotycząca życia i osiągnięć polskich aktorów dwudziestolecia międzywojennego.

Pan Prelegent przybliżył nam historie związane z aktorami filmu **„Papa się żeni”**, ich wojenne i powojenne losy, a także opowiedział o ciekawostkach związanych z powstaniem filmu.

Po prelekcji nastąpiła emisja filmu

Część spotkania dotyczyła prac związanych z digitalizacją polskich filmów przedwojennych, sposobów ich zabezpieczania i ochrony dla przyszłych pokoleń.

W drodze powrotnej
nastąpiło **podsumowanie wycieczki.**

Rozmawialiśmy o możliwościach
wykorzystania nowych informacji
w codziennej pracy nauczyciela,
a także o nawiązaniu współpracy
z muzeami, które odwiedziliśmy.

Wycieczka była również okazją
do **wymiany doświadczeń**
oraz inspiracją do dalszych działań.

Wycieczki historyczne organizowane dla naszych uczniów mają ogromny wpływ na ich **wychowanie**, kształtują **tożsamość, wartości oraz zrozumienie dla historii i kultury.** Bezpośrednie obcowanie z przeszłością umożliwia głębsze zrozumienie narodowych dziejów, ważnych wydarzeń i postaci, które kształtowały losy Polski. Dzięki temu nasi uczniowie uczą się doceniać **znaczenie wolności, niepodległości oraz dziedzictwa kulturowego**.

- *„Wspaniała wycieczka, bardzo dobrze zorganizowana.*
Przemiła i życzliwa atmosfera.
Mnóstwo ciekawych miejsc do zwiedzania
oraz zdobyta cenna wiedza”;
- *„Bardzo interesujący i ciekawy program szkolenia”;*
- *„Wycieczka niezwykle interesująca i kształcąca, miło spędzony czas,*
od początku do końca organizacja wycieczki była perfekcyjna,
organizator zadbał o szczegóły,
co pozwoliło nam cieszyć się podróżą bez zmartwień”.
- *„Ciekawy pomysł, sprawna realizacja”;*
- *„Bardzo inspirujące i motywujące do pracy”;*
- *„Super przeżycie - dziękuję bardzo :)”;*
- *…*

Wszystkim Uczestnikom szkolenia przesyłam serdeczne podziękowania za wspólnie spędzony czas, inspirujące rozmowy, możliwość wymiany doświadczeń.

Do zobaczenia w przyszłym roku szkolnym.

Alicja Pieloszczyk
CEN w Łomży